

"חקר ההתנהגות של בעלי חיים" בתור בסיס לטיפול שיטות עבודה מדעיות ורכישת מושגים ביולוגיים בגיל הרך

מיכל מוטר¹ אורנה שטרנליכט² עינת גוברמן³

תקציר

בחינוך מדעי, על התלמידים ומוריהם לעסוק במדע באופן פעיל: לנסח שאלות חקר שמעוררות עניין, לאסוף מידע בשיטות מקובלות כדי לענות על השאלות שהתעוררו, לנתח את המידע, לדון בהסברים אלטרנטיביים, לדווח על הממצאים, להגיע להכללות וליישם אותן בהקשרים נוספים.

במאמר מתואר הקורס "חקר ההתנהגות של בעלי חיים", שנלמד במסגרת ההכשרה להוראה בגיל הרך, ואת סדרת השיעורים שהסטודנטיות שהשתתפו בקורס לימדו בכיתות ב'. הסטודנטיות והילדים פעלו בצוותים שטיפלו בבעלי חיים במשך שנה וצפו בהתנהגויותיהם. במהלך הטיפול הם נתקלו במצבים שבהם התנהגויותיהם של בעלי החיים סתרו את הציפיות האנושיות מהם (ציפיות אנתרופומורפיות). מצבים אלה עוררו דיסוננס קוגניטיבי ומוטיבציה להבין את התנהגויותיהם של בעלי החיים. מטרתנו היא להראות כיצד שיטות ההוראה שננקטו בקורס ובבית הספר, עונות על הקריטריונים של התנסות במדע שתוארו לעיל, ומביאות להרחבת הידע ולאימוץ של שיטות מקובלות לאיסוף מידע, הן בקרב הילדים והן בקרב הסטודנטיות. נוסף על כך, נדגים כיצד ההתנסות בקורס השפיעה על הגישה של הסטודנטיות להוראה.

תאריכים: חנוך מדעי בגיל הרך; הכשרת מורים; קונסטרוקטיביזם (חנוך); זואולוגיה - הוראה